

„Brzezina“ w filmie tańca

Film tańca „The Birch Grove” w reżyserii Gabrielle Lansner, oparty na noweli Jarosława Iwaszkiewicza p. t. „Brzezina”, podróżuje po ekranach świata.

Po nowojorskiej premierze na tegorocznej 44. edycji Dance on Camera Festival w Film Society of Lincoln Center, obraz gościł na festiwalu Short Waves w Poznaniu, i ponownie zostanie pokazany w Nowym Jorku, tym razem w Anthology Film Archives 28 czerwca br. pod patronatem New York Women in Film and Television, organizacji, która promuje twórcze dokonania kobiet Nowego Jorku w dziedzinie filmu i telewizji.

Gabrielle Lansner od 1997 roku jest kierownikiem artystycznym Gabrielle Lansner & Company, której produkcje łączące taniec, teatr i film zdobyły uznanie krytyki oraz liczne nagrody.

„The Birch Grove” (USA, 2015, 20 min.) jest czwartym krótkometrażowym filmem reżyserki z 30-letnim doświadczeniem tancerki i choreografa, która przelo-

żyła fabułę „Brzeziny” Iwaszkiewicza na język tańca z artyzmem oraz literacką wrażliwością.

Gabrielle Lansner stworzyła obraz dramatu wywołanego ciężkimi doświadczeniami w sferze uczuciowej dwóch braci o odmiennych osobowościach, którzy spotykają się po latach w momencie, gdy życie ich zaczyna się na nowo i kończy jednocześnie.

Śmiertelnie chory Stanisław (Lonnie Poupard Jr.) wraca z sanatorium w Davos do domu brata Jurka (Matthew Reeves, Iwaszkiewiczowski Bolesław). Spotyka się z gniewem i żalem ze strony brata cierpiącego z powodu rozłąki oraz utraty żony. Obaj bracia czują jednak palącą potrzebę pojednania.

Tancerze Lonnie Poupard Jr. i Matthew Reeves figurami tańca współczesnego oraz dobrą grą aktorską wymownie i wiarygodnie odtwarzają emocjonalne napięcie między rodzeństwem. Miłość w postaci Maliny (Colette Krogol), w której podkochuje się Staś, jeszcze bardziej potęguje dramat. Colette Krogol w roli niani córeczki Jurka (Hela Sage Glaever) płynnością zaczerpniętą z klasyki i elementami tańca jazzowego sugestywnie odgrywa prostą wiejską dziewczynę. Hela Sage Glaever nasycy obraz czarującą dziecięcą niewinnością, kontrastującą z napięciami wśród dorosłych.

Co ponadto czyni ten film pięknym, organicznie spójnym i poruszającym to arty-

styczny rygor z jakim reżyser dozjuje emocjonalność i powściągliwość. Film posiada płynność (montaż Marilys Ernst) w przechodzeniu ze scen czysto tanecznych do onirycznych, jak taniec Stasia z kobietą marzeń (Hannah Tamminen), do realistycznych przedstawiających codzienną krzątanie na wsi, w kuchni, wśród rozwieszonych sznurów z praniem. Oszczędna narracja autorstwa Ellen McLaughlin podkreśla pewne aspekty opowieści.

Aksamitny głos narracji Emmy Powell nadaje kadrom wymiar tajemniczości. Scenografia (Dean Taucher) oddaje mistycyzm brzeziny i lasu jako zespolenia światła i ciemności. Muzyka (Joel Piccard) ilustrująca przeżycia oraz naturalistyczne dźwięki fortepianu czy stuk filiżanek i kinematografia (Brian O’Carroll) wywołują nastrój wiejskiej sielanki punktowanej znikomymi chwilami radości i cieniem nieuchronnego przemijania.

Gabrielle Lansner zapytana o genezę pomysłu adaptacji „Brzeziny” wyjawiała, że będąc na Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Tańca Scena Otwarta w Tarnowie ze swoim filmem „The Stronger” zapoznała się z opowiadaniem polskiego pisarza. „Nowela zawładnęła mną i powstało nieodparte pragnienie przeniesienia tej niezwyklej historii do kina tańca” – mówi Lansner. „Pokazy dla polskiej publiczności są dla mnie ważne, bo Iwaszkiewicz to polska klasyka” – dodaje reżyser.

W początkach tworzenia filmu Gabriel-

le Lansner zaprezentowała fragmenty choreografii w Baryshnikov Arts Center na Manhattanie. Reżyser i jej tancerze: Lonnie Poupard Jr. (Stanisław), Matthew Reeves (Jurek) i Colette Krogol (Malina) oprócz pokazania wysokich umiejętności artystycznych, w swobodnych rozmowach wykazywali entuzjazm dla treści noweli, a także odnosili się do angielskiego przekładu „Brzeziny” z pieczołowitością, mówiąc o wadze starannego przeniesienia Iwaszkiewiczowskich subtelności na język tańca.

„The Birch Grove”, który miał światową premierę w ramach Cinedans w EYE Film Institute w Amsterdamie, otrzymał Nagrodę Jury i Nagrodę za Najlepszy Film Eksperymentalny na Underexposed Film Festival w Rock Hill, Południowa Karolina oraz Nagrodę Publiczności na ScreenDance Miami.

Po projekcji w Anthology Film Archives w East Village, film zostanie wysłany do Genui, gdzie czekają go kolejne ekranowe odsłony.

Katarzyna Buczkowska

Wtorek, 28 czerwca, godz. 19

„The Birch Grove” (2015, 20 min.) reż. Gabrielle Lansner oraz „Beneath the Olive Tree” (2015, 76 min) reż. Stavroula Toska.

Po projekcji dyskusja z reżyserkami filmów, która będzie miała kontynuację w pobliskiej restauracji Phebe's na Bowery.

Anthology Film Archives
32 2nd Ave, Manhattan
anthologyfilmarchives.org